

EGZAMIN ÓSMOKLASISTY 2024

Dostosowania dla uczniów ze specjalnymi potrzebami

Podstawa prawna

Komunikat dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z 17 sierpnia 2023r. w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty w roku szkolnym 2023/2024

- art. 9a ust.2 pkt.10 lit.a tiret trzecie ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2021r. Poz. 1915, z późn. zm.)

Dostosowania FORMY

•Odrębny arkusz dostosowany do potrzeb i możliwości uczniów dla:

-uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność

- uczniów, o których mowa w art.165 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (cudzoziemcy), którym ograniczona znajomość języka polskiego utrudnia zrozumienie czytanego tekstu

-uczniów – obywateli Ukrainy, których pobyt na terytorium RP jest uznawany za legalny na podst.art.2 ust.1 ustawy z dn. 12 marca 2022r. O pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

Arkusze w dostosowanej formie:

- Dla uczniów z :
- autyzmem, w tym z zespołem Aspergera (*O*-200*)
- Słabowidzących (*O*-400 i 500*) i niewidomych (*O*-600 i 660*)
- Słabosłyszących i niesłyszących (*O*-700*)
- Niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim (*O*800*)
- Z afazją (*O*-900*)
- Niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym (*O*-Q00*)
- niepełnosprawnościami sprzężonymi
- dla cudzoziemców, którym ograniczona znajomość języka polskiego ogranicza zrozumienie czytanego tekstu (dot. egzaminu z j.polskiego i matematyki) (*O*-C00*)
- Uczniów z Ukrainy (*j.pol. i mat. O**U-C00*)
- Uczniów z zaburzeniami widzenia barw (*O*-K00*)

Dostosowanie warunków

Uczniowie uprawnieni do dostosowania:

1. **posiadający orzeczenie** o potrzebie kształcenia specjalnego wydanego ze względu na niepełnosprawność, ze względu na niedostosowanie społeczne lub zagrożenie niedostosowaniem społecznym oraz o potrzebie indywidualnego nauczania
2. chorzy lub niesprawni czasowo na podstawie **zaświadczenia o stanie zdrowia wydanego przez lekarza**
3. **posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej**, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się, w tym: z dysleksją, dysgrafią, dysortografią, dyskalkulią
4. którzy w roku szkolnym 2023/2024 był objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole ze względu na:
 - a. trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą
 - b. zaburzenia komunikacji językowej
 - c. sytuację kryzysową lub traumatyczną na podstawie **pozytywnej opinii rady pedagogicznej**
5. o których mowa w art. 165 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe (cudzoziemiec)*, któremu ograniczona znajomość języka polskiego utrudnia zrozumienie czytanego tekstu na podstawie **pozytywnej opinii rady pedagogicznej**
6. obywatele Ukrainy [...] na podstawie pozytywnej opinii rady pedagogicznej
7. z zaburzeniami widzenia barw na podstawie **zaświadczenia o stanie zdrowia wydane przez lekarza**

Dostosowanie WARUNKÓW

- Zminimalizowanie ograniczeń wynikających z niepełnosprawności, niedostosowania społecznego ucznia
- dostosowanie miejsca pracy na egzaminie
- Wykorzystanie sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych
- Przedłużenie czasu przewidzianego na egzamin
- Ustalenie zasad oceniania rozwiązań zadań, uwzględniający potrzeby edukacyjne
- Zapewnienie obecności i pomocy nauczyciela wspomagającego lub specjalisty

Dokumenty, o których mowa wcześniej :

- Orzeczenia
- Opinie
- Zaświadczenia lekarza

muszą być dostarczone do szkoły nie później niż
do 16 października 2023 r.

- Do **21 listopada 2023 roku** dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego nauczyciel informuje na piśmie (zał. 4b) rodziców ucznia o wskazanych sposobach dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminu do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych ucznia.
- Rodzice ucznia lub pełnoletni uczeń składają oświadczenie o korzystaniu albo niekorzystaniu ze wskazanych sposobów dostosowania nie później niż do **24 listopada 2023 roku**.

- Jeżeli konieczność dostosowania warunków lub formy przeprowadzania egzaminu wystąpi po **24 listopada 2023 r.** dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego nauczyciel informuje niezwłocznie na piśmie rodziców ucznia o wskazanym przez radę pedagogiczną sposobie dostosowania warunków lub formy przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty oraz informuje niezwłocznie również dyrektora OKE.
- W szczególnych przypadkach wynikających ze stanu zdrowia lub niepełnosprawności ucznia, za zgodą dyrektora właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej, egzamin ósmoklasisty może być przeprowadzony w miejscu innym niż szkoła (np. w domu, szpitalu).

**Wybrane sposoby
dostosowania warunków i form
przeprowadzania egzaminu
ósmoklasisty
w roku szkolnym 2023/2024**

Wybrane sposoby dostosowania warunków i form ...:

Uczniowie z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera (na podstawie orzeczenia)

- - arkusz dostosowany (uwzględnia przedłużenie czasu, uprawnienia do nieprzenoszenia odpowiedzi na kartę odpowiedzi, tj. zaznaczanie odpowiedzi do zadań zamkniętych w zeszycie zadań egzaminacyjnych)
- Na j. obcym – płyta CD z dostosowanym nagraniem, tj. wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie
- Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego przy odczytywaniu poleceń i tekstów oraz przy zapisywaniu odpowiedzi zdającego (możliwe przy wcześniejszym wdrożeniu do takiej pracy)- zapis dźwięku z całego egzaminu
- Zapis odpowiedzi na komputerze przy głębokim zaburzeniu grafii (jeśli uczeń tak pracował wcześniej)
- Obecność w sali osoby niezbędnej dla uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym oraz pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych
- Dostosowanie miejsca pracy – osobna sala

Wybrane sposoby dostosowania warunków i form ...:

- **Uczniowie niesłyszący i słabosłyszący (na podstawie orzeczenia):**
- Arkusz dostosowany do dysfunkcji (przedłużenie czasu, uprawnienie do nieprzenoszenia odpowiedzi na kartę odpowiedzi (tj. zaznaczanie odpowiedzi do zadań zamkniętych w zeszycie zadań egzaminacyjnych)
- Brak płyty na egzaminie j. obcego
- Zapewnienie obecności specjalisty surdopedagoga lub tłumacza języka migowego, jeżeli jest niezbędne do komunikacji z uczniem
- Przystąpienie do egzaminu w osobnej sali (brak odstuchu płyty)

Wybrane sposoby dostosowania warunków i form....:

- **Uczniowie z niepełnosprawnością ruchową lub z czasową niesprawnością rąk (na podstawie zaświadczenia lekarskiego):**
 - przedłużenie czasu;
 - zaznaczanie odpowiedzi do zadań zamkniętych w zeszycie zadań egzaminacyjnych, bez przenoszenia ich na kartę odpowiedzi;
 - zapisywanie odpowiedzi na komputerze;
 - korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego w pisaniu i/lub czytaniu;
 - płyta CD z wydłużonymi przerwami
 - praca w osobnej sali.

Wybrane sposoby dostosowania warunków i form....:

- **Uczniowie, o których mowa w art. 165 ust.1 ustawy z dn. 14 grudnia 2016r. Prawo Oświatowe (cudzoziemcy), którym ograniczona znajomość języka polskiego utrudnia zrozumienie czytanego tekstu (na podstawie pozytywnej opinii rady pedagogicznej):**
 - arkusz z j.polskiego i matematyki dostosowany O*-C00, uwzględniający dłuższy czas pracy.
 - przystąpienie do egzaminu w oddzielnej sali (dot. j.pol. i mat.).
 - możliwość korzystania ze słownika dwujęzycznego w wersji papierowej lub elektronicznej; w przypadku egzaminu z j.obcego nie może to być słownik z języka, z którego uczeń zdaje egzamin (słownik zapewnia szkoła lub uczeń);
 - Zastosowanie szczegółowych zasad oceniania rozwiązań zadań z j.polskiego

Wybrane sposoby dostosowania warunków i form....:

- **Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, w tym z dysleksją, dysgrafią, dysortografią, dyskalkulią (na podstawie opinii poradni p-p):**
 - Zaznaczanie odpowiedzi do zadań zamkniętych w zeszycie zadań egzaminacyjnych, bez przenoszenia ich na kartę odpowiedzi.
 - Przedłużenie czasu pisania egzaminu z j.polskiego w przypadku dysleksji i dysortografii, z matematyki w przypadku dyskalkulii lub dysleksji i j.angielskiego w przypadku dysleksji.
 - Zapisywanie odpowiedzi do zadań na komputerze (możliwe tylko wtedy, gdy głębokość zaburzenia grafii uniemożliwia odczytanie pracy egzaminacyjnej).
 - Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego, który zapisuje odpowiedzi zdającego do zadań otwartych (możliwe tylko wtedy, gdy głębokość zaburzenia grafii uniemożliwia odczytanie pracy egzaminacyjnej i gdy uczeń (słuchacz) w toku edukacji został wdrożony do takiej współpracy z nauczycielem).

Wybrane sposoby dostosowania warunków i form ...:

- **Cd... Dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się...**
- Pomoc nauczyciela (członka zespołu nadzorującego), który przed przystąpieniem ucznia do pracy, odczytuje z arkusza rezerwowego jeden raz głośno, po kolei wszystkie teksty liczące po 250 słów lub więcej, stanowiące podstawę zadań egzaminu ósmoklasisty albo egzaminu gimnazjalnego z języka polskiego (możliwe tylko wtedy, gdy głęboka dysleksja znacznie utrudnia samodzielne czytanie i zrozumienie dłuższego tekstu lub wtedy, kiedy poważne trudności w samodzielnym czytaniu i rozumieniu dłuższego tekstu zostały wskazane w opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej).
- Zastosowanie szczegółowych zasad oceniania rozwiązań zadań otwartych z języka polskiego (dysleksja, dysortografia), języków obcych nowożytnych (dysleksja) oraz matematyki (dysleksja, dyskalkulia), uwzględniających specyficzne trudności w uczeniu się.
- Możliwość korzystania z kalkulatora na egzaminie z matematyki – jeśli takie dostosowanie jest bezpośrednio wyrażone w opinii i udokumentowana praktyka w szkole.

Wybrane sposoby dostosowania warunków i form ...:

- **Uczniowie z przewlekłymi chorobami**
(na podstawie orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania lub zaświadczenia o stanie zdrowia wydanego przez lekarza):
 - Korzystanie z zaleconego przez lekarza sprzętu medycznego i leków koniecznych ze względu na chorobę.
 - Dostosowanie warunków przystępowania do egzaminu do specyfiki choroby.
 - Przedłużenie czasu pracy podczas egzaminu.
 - Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego w pisaniu i/lub czytaniu, jeżeli choroba uniemożliwia pisanie lub czytanie.

Wybrane sposoby dostosowania warunków i form....:

- **Uczniowie chorzy lub niesprawni czasowo (na podstawie zaświadczenia lekarskiego):**
 - Korzystanie z zaleconego przez lekarza sprzętu medycznego.
 - Dostosowanie warunków przystępowania do egzaminu do specyfiki choroby.
 - Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego, który zapisuje odpowiedzi dyktowane przez zdającego (możliwe wtedy, gdy uczeń nie może pisać sam i przystępuje do egzaminu w oddzielnej sali).

Wybrane sposoby dostosowania warunków i form....:

Uczniowie, niedostosowani społecznie lub zagrożeni niedostosowaniem społecznym (na podstawie pozytywnej orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego):

- Zapewnienie obecności specjalisty (pedagoga resocjalizacji lub socjoterapeuty), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym
- Przedłużenie czasu
- Przystąpienie do egzaminu w osobnej sali.

Wybrane sposoby dostosowania warunków i form....:

Uczniowie, którzy znaleźli się w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej (na podstawie pozytywnej opinii rady pedagogicznej):

- Zapewnienie obecności specjalisty, jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym
- Przedłużenie czasu
- Przystąpienie do egzaminu w osobnej sali.

Wybrane sposoby dostosowania warunków i form....:

Uczniowie, którzy mają trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą (na podstawie pozytywnej opinii rady pedagog.):

- Przedłużenie czasu;
- Przystąpienie do egzaminu w osobnej sali;
- Zastosowanie szczegółowych zasad oceniania rozwiązań zadań otwartych z j.polskiego, jak dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się
- możliwość korzystania ze słownika dwujęzycznego w wersji papierowej lub elektronicznej; w przypadku egzaminu z j.obcego nie może to być słownik z języka, z którego uczeń zdaje egzamin (słownik zapewnia szkoła lub uczeń).

Wybrane sposoby dostosowania warunków i form....:

Uczniowie z zaburzeniami komunikacji językowej (na podstawie pozytywnej opinii rady pedagog. Lub opinii pp-p):

- Przedłużenie czasu;
- Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego w pisaniu i/lub czytaniu;
- Przystąpienie do egzaminu w osobnej sali;
- Zastosowanie szczegółowych zasad oceniania rozwiązań zadań otwartych z j.polskiego oraz j.obcego, jak dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się
- Płyta CD z wydłużonymi przerwami.

Wybrane sposoby dostosowania warunków i form....:

Dzieci będące obywatelami Ukrainy[...](na podstawie pozytywnej opinii rady pedagog.):

- Arkusze dostosowane z j.polskiego, matematyki i j.obcego;
- Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego w pisaniu i/lub czytaniu;
- Możliwość przystąpienia do egzaminu w osobnej sali;
- Możliwość korzystania ze słownika dwujęzycznego w wersji papierowej lub elektronicznej (j.polski-j.ukraiński i j.ukraiński-j.polski) na egzaminie z j.polskiego. Słownik zapewnia szkoła lub uczeń.
- Zastosowanie szczegółowych zasad oceniania zadań otwartych z j.polskiego, jak dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się;

Wybrane sposoby dostosowania warunków i form....:

Cd....Dzieci będące obywatelami Ukrainy[...] (na podstawie pozytywnej opinii rady pedagog.):

- Zapewnienie obecności specjalisty, np. psychologa, pedagoga, jeśli jest to niezbędne do uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym lub zapewnieniu wsparcia psychologicznego;
- Zapewnienie obecności tłumacza (j.polski-j.ukraiński).który przekaze zdającym informacje dotyczące zasad przeprowadzania egzaminu przekazywanych przed rozpoczęciem pracy z arkuszem;
- Pomoc nauczyciela, który przed przystąpieniem ucznia do pracy odczytuje z arkusz rezerwowego jeden raz głośno, po kolei wszystkie teksty liczące po 250 wyrazów lub więcej, stanowiące podstawę zadań egzaminu z j.polskiego (możliwe, gdy uczeń rozumie język polski, jednak ma problemy z czytaniem tekstu pisanego)
- Skorzystanie z innych dostosowań ujętych w *Komunikacie...*

Pozostałe dostosowania ujęte w Komunikacie dla uczniów :

- słabowidzących i niewidomych
- Z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim
- Z afazją
- Z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym
- Z niepełnosprawnościami sprzężonymi
- Z zaburzeniami widzenia barw

Komunikat na stronie OKE Poznań:

https://www.oke.poznan.pl/files/cms/781/20230817_e8_2024_dostosowania.pdf

Wybrane sposoby dostosowania warunków i form ...:

- Jeżeli jest mowa o przedłużeniu czasu na wykonanie zadań z arkusza standardowego, oznacza to, że pracę z arkuszem można przedłużyć:
 - z **języka polskiego** – nie więcej niż o **60 minut**,
 - z **matematyki** – nie więcej niż o **50 minut**,
 - z **języka obcego nowożytnego** – nie więcej niż o **45 minut**.

Link do pełnej treści
Komunikatu dyrektora CKE z dnia 17
sierpnia 2023 r. w sprawie dostosowań
warunków i form przeprowadzania
egzaminu ósmoklasisty w roku
szkolnym 2023/2024, znajdującego się
na stronie oke.poznan.pl

- https://www.oke.poznan.pl/files/cms/781/20230817_e8_2024_dostosowania.pdf

Wyciąg z dokumentów opracowała:
Dorota Niedbała
-wicedyrektor SP 10 w Koszalinie